

Het nieuwe agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) heeft tot doel efficiënter en effectiever te worden. Het landschap en de verschillende daarin voorkomende landschapselementen dragen bij aan de biodiversiteit. Een beperkter aantal pakketten, de streek aan zet en de uitvoering van het beheer bevorderen de efficiëntie en effectiviteit. **In het ANLb is het uitgangspunt dat het collectief bij landschapsbeheer alleen betaald krijgt voor daadwerkelijk uitgevoerde activiteiten.** Deze dienen, vanwege Europese regelgeving, herleidbaar en controleerbaar te zijn. Dit houdt in dat bekend moet zijn aan welk landschapselement op welk moment jaarlijks of periodiek onderhoud gepleegd wordt. De handreiking pakketten en bijbehorende advies beheervergoedingen in de rekentools voor droge en natte dooradering zijn zodanig opgebouwd dat ze herleidbaar en controleerbaar zijn. Alleen die activiteiten die in de looptijd van de beheerovereenkomst (6 jaar of korter) uitgevoerd worden, zijn opgenomen in de advies beheervergoedingen in de rekentools. Er zijn adviesvergoedingen beschikbaar voor beheerovereenkomsten met een looptijd variërend van 1 tot en met 6 jaar. Deze zijn opgenomen in de rekentools waarmee een begroting voor een gebiedsaanvraag of uitbreiding daarop gemaakt kan worden. Met behulp van deze rekentools kunnen collectieven een tarief berekenen dat reëel is voor hun werkgebied. Er zijn rekentools voor:

- 6 jaar (te gebruiken voor basis gebiedsaanvraag 2016 en 6-jarige contracten)
- 5 jaar (te gebruiken voor uitbreiding gebiedsaanvraag 2017 en 5-jarige contracten)
- 4 jaar (te gebruiken voor uitbreiding gebiedsaanvraag 2018 en 4-jarige contracten)
- 3 jaar (te gebruiken voor uitbreiding gebiedsaanvraag 2019 en 3-jarige contracten)
- 2 jaar (te gebruiken voor uitbreiding gebiedsaanvraag 2020 en 2-jarige contracten)
- 1 jaar (te gebruiken voor uitbreiding gebiedsaanvraag 2021 en 1-jarige contracten)

1. Onderscheid in pakketten

In de handreiking pakketten zijn zoveel mogelijk pakketten gegroepeerd om te komen tot een beperkt aantal pakketten en tarieven voor verantwoording aan de voordeur. In de situaties waar de activiteiten (beheereisen) die bepalend zijn voor het tarief niet te divers van aard zijn, zijn landschapselementen aan de voordeur samengevoegd (bv. bomen en knotbomen). Een verdere inperking (tot bijvoorbeeld een samenvoeging van alle hakhoutpakketten en bomenrijpakketten) is vanwege de grote diversiteit in beheerkosten niet mogelijk. Vanwege de noodzakelijke herleidbaarheid en controleerbaarheid zijn per pakket verschillende varianten uitgewerkt op basis van activiteiten bij periodiek onderhoud.

2. Methodiek berekening tarieven

BoerenNatuur heeft in samenwerking met Landschapsbeheer Nederland de methodiek voor het berekenen van de tarieven en de regio-specifieke toepassing uitgewerkt. Bij het berekenen van de tarieven is de oude SNL-berekening voor landschapselementen als basis gebruikt. Fouten uit deze berekeningen zijn gecorrigeerd en de bevindingen uit het Evaluatief vooronderzoek Standaardkostprijzen SNL (Bureau ZET, februari 2015) zijn verwerkt.

Vergoeding per jaar

De vergoeding (100%) per variant (voor de achterdeur) van een beheerpakket zijn gebaseerd op de werkzaamheden die in een bepaald jaar uitgevoerd dienen te worden. De vergoedingen zijn de gemiddelde jaarlijkse vergoedingen voor de duur van de beheerovereenkomst. In de basis is dit 6 jaar voor overeenkomsten die in 2016 in zijn gegaan.

Bij pakket 20c Hakhoutbeheer, jaarlijks beheer plus eenmaal per 6 jaar eindkap dan is de gemiddelde jaarlijkse vergoeding als volgt opgebouwd:

$(6 \times \text{kosten jaarlijks beheer} + 1 \times \text{kosten eindkap}) / 6 = \text{gemiddelde jaarlijkse vergoeding}$

Vergoedingen bij een kortere looptijd dan 6 jaar

Overeenkomsten met een kortere looptijd dan 6 jaar (dit geldt in ieder geval voor alle overeenkomsten die na 2016 in zijn gegaan) kennen een kortere periode. De meeste adviesvergoedingen worden door deze kortere periode hoger. Ook vallen er achterdeurvarianten af en komen er nieuwe bij voor een kortere contractperiode. Deze situatie doet zich jaarlijks voordoen aangezien de contractperiode voor nieuwe contracten tot het einde van de beheerperiode telkens een jaar korter wordt.

De adviesbeheervergoedingen worden alleen hoger bij beheerpakketten (achterdeurvariant) met een periodieke ingreep zoals eindkap. De jaarlijkse adviesbeheervergoeding voor een pakket is het gemiddelde van de kosten die in de contractperiode aan het element gemaakt worden. De kosten voor het periodieke beheer (dat niet elk jaar in de contractperiode voorkomt) worden verdeeld over alle jaren in de contractperiode. In onderstaand rekenvoorbeeld voor een houtwal met eindkap het verschil in jaarlijkse beheervergoeding.

	Contractduur 6 jaar			Contractduur 5 jaar		
	Jaarlijks beheer	Eindkap (een keer in contractduur)	Totale kosten contractduur	Jaarlijks beheer	Eindkap (een keer in contractduur)	Totale kosten contractduur
Kosten per keer / ha	€ 2281,-	€ 25.861,-		€ 2281,-	€ 25.861,-	
Aantal keer in contractduur	6	1		5	1	
Totale kosten / contractduur	€ 13.686	€ 25.861,-	€ 39.547,-	€ 11.405	€ 25.861,-	€ 37.266,-
Jaarlijkse vergoeding			€6.591,-			€ 7.453,-

Het aantal keren periodiek onderhoud binnen de contractperiode (achterdeur) heeft effect op de beheervergoeding. Voor beheerpakketten met een cyclus eens in de 2 of 3 jaar is de adviesbeheervergoeding berekend door respectievelijk 3, 2 of 1 keer de kosten van het beheer te nemen en deze te delen door de looptijd van de beheerovereenkomst. Hierdoor kan een reële vergoeding voor het aantal periodieke beheeractiviteiten binnen de

contractperiode gegeven worden. In onderstaande tabel is ter illustratie met de kruisjes aangegeven welke achterdeurvarianten er zijn bij een beheercyclus van periodiek onderhoud eens in de 2 jaar.

Contractduur	Aantal keren periodiek onderhoud meegerekend in beheervergoeding bij cyclus eens per 2 jaar		
	3 keer in contractperiode	2 keer in contractperiode	1 keer in contractperiode
6 jaar	x		
5 jaar	x	x	
4 jaar		x	
3 jaar		x	x
2 jaar			x
1 jaar			x

Uiteraard is het vrij aan collectieven wel of geen gebruik te maken van deze systematiek. Zij kunnen zelf ook kiezen voor de mogelijkheid alleen uit te betalen aan de achterdeur in het jaar dat een ingreep heeft plaatsgevonden. Van belang is dan wel rekening te houden in de begroting met het totale aantal ingrepen.

Voorbeeld Hoogstaamboomgaard:

	Kosten per snoeibeurt	Aantal snoeibeurt en / contractduur	Totale kosten contractduur	Advies jaarlijkse beheervergoeding
Halfstam- en hoogstaamboomgaard snoeien eens per 2 jaar (3 keer / 6 jaar)	€ 40,16	3	€ 120,48	€ 20,08
Halfstam- en hoogstaamboomgaard snoeien eens per 2 jaar (3 keer / 5 jaar)	€ 40,16	3	€ 120,48	€ 24,09
Halfstam- en hoogstaamboomgaard snoeien eens per 2 jaar (2 keer / 5 jaar)	€ 40,16	2	€ 80,32	€ 16,06
Halfstam- en hoogstaamboomgaard snoeien eens per 2 jaar (2 keer / 4 jaar)	€ 40,16	2	€ 80,32	€ 20,08
Halfstam- en hoogstaamboomgaard snoeien eens per 2 jaar (2 keer / 3 jaar)	€ 40,16	2	€ 80,32	€ 26,77
Etc. Etc.				

Bij aanpassing van de gebiedsaanvraag heeft dit ook effect op het gemiddelde hectarebedrag.

3. Advies gebruik achterdeur

Om te komen tot een voordeurtarief dat reëel is en niet op een theoretisch maximum van de duurste variant binnen het pakket zit, adviseert BoerenNatuur om aan de achterdeur gebruik te maken van een uitsplitsing naar meerdere achterdeurpakketten.

Onderscheid kan bijvoorbeeld gemaakt worden op basis van:

- Oppervlakte / breedte (poel, rietzoom)
- Verdere detaillering type element (bijv. houtwal, hoge houtwal, holle weg en graft)
- Bedekkingsgraad (elzensingel)

Regionaal kan gedifferentieerd worden met behulp van de rekentools. Hierin zijn adviesvergoedingen opgenomen voor de meeste voorkomende varianten binnen de voordeurpakketten. **Een collectief kan deze zelf naar beneden bijstellen indien zij dit wenst, bijvoorbeeld om meer hectares, km of stuks landschapselementen onder beheer te kunnen brengen of omdat men vindt dat de marktconforme kosten lager liggen dan de adviesvergoedingen.** Indien een collectief de adviesvergoedingen naar boven bijstelt bestaat het risico dat deze boven de maximale, EU conforme normen uitstijgen.

Wanneer een collectief een goed beeld heeft van de werkelijke situatie in de regio, bijvoorbeeld op basis van de voorintekening, kan zij met behulp van de rekentools voor droge en natte dooradering een regionaal specifieke hectareprijs berekenen. De te hanteren hectareprijs in de gebiedsaanvraag wordt dan gebaseerd op reële beheerkosten.

Bij het bepalen van de in de rekentools opgenomen adviesvergoedingen voor achterdeurvarianten zijn dezelfde uitgangspunten, zoals normen en normbedragen gehanteerd als die gebruikt zijn voor de maximale vergoedingen.

4. Rekentool

Om het gemiddelde hectarebedrag voor de leefgebieden Droge en Natte dooradering te berekenen kan de rekentool gebruikt worden. Wanneer een collectief de tool wil gebruiken voor zowel natte als droge dooradering zal deze voor ieder leefgebied apart ingevuld moeten worden.

SCAN-GIS biedt per achterdeurvariant de werkelijke aantallen, lengtes en oppervlakten wanneer de intekening gedaan of omgezet is naar de nieuwe aanpak. Aangezien het rekenmodel met hectares werkt is het van belang om tot vier cijfers achter de komma in te voeren anders kunnen over alle achterdeurvarianten opgeteld veel hectares verloren gaan bij het berekenen van het totaal aantal hectares leefgebied.

Het collectief kan met behulp van de rekentool op basis van deze gegevens het aantal hectares, totaalbedrag en de gemiddelde hectareprijs voor de gebiedsaanvraag berekenen. Hiervoor is het nodig de gegevens uit SCAN-GIS in de geel gearceerde cellen in de rekentool in te voeren. In alle andere cellen in de rekentool dient niets ingevuld te worden.

- Voor alle pakketten geldt dat het collectief de ingetekende oppervlakte in de rekentool moet invoeren.

- Voor de pakketten poel, (knot)bomenrij, lanen, solitaire (knot)bomen en hoog- of halfstamboomgaard geldt dat naast de ingetekende oppervlakte per achterdeurvariant ook het aantal stuks per achterdeurvariant in de rekentool ingevoerd moet worden.
- Voor de pakketten rietzoom 2-5 meter, elzensingel, knip- en scheerheg, struweelhaag en duurzaam slootbeheer geldt dat naast de ingetekende oppervlakte per achterdeurvariant ook de totale lengte per achterdeurvariant in de rekentool ingevoerd moeten worden.

Bepalen gemiddelde hectarebedrag voor uitbreidingsaanvraag

De uitbreidingsaanvraag leidt tot een aangepaste beschikking. Daarin komt een nieuw gemiddeld hectarebedrag te staan. Dit bestaat uit al afgesloten beheer van voorgaande jaren en de resultaten van de voorintekening voor de uitbreidingsaanvraag. Voor het bepalen van het nieuwe gemiddelde hectarebedrag moet een gewogen gemiddelde van de begroting voor de huidige beschikking en de uitbreiding berekend worden. Hiervoor wordt onderstaande rekenwijze gehanteerd (met voorbeeld). Deze rekenmethode is opgenomen in de rekentools voor droge en natte dooradering in een apart tabblad in het Excel-bestand.

- Max hectares huidige beschikking x gemiddelde hectarebedrag = basis max subsidie per jaar uit de oorspronkelijke beschikking (voorbeeld: € 920.000)
- Max hectares uitbreiding x gemiddelde hectarebedrag uitbreiding = Aanvulling max subsidie per jaar uit de huidige voorintekening (voorbeeld: € 135.000)
- Huidige max subsidie per jaar + uitbreiding max subsidie per jaar = Totaal max subsidie per jaar (voorbeeld: € 920.000 + € 135.000 = € 1.055.000)
- Max hectares huidige + Max hectares uitbreiding = Totaal hectares (voorbeeld: 450)
- Totaal max subsidie per / Totaal hectares = Nieuw gemiddeld hectarebedrag (voorbeeld: € 1.055.000 / 450 = € 2.344,44)

Aanvraag	Max hectares	Gemiddeld hectarebedrag	Max subsidie per jaar
Huidige beschikking	400	€ 2.300,00	€ 920.000,-
Uitbreiding	50	€ 2.700,00	€ 135.000,-
Totaal	450	€ 2.344,44	€ 1.055.000,-